

Monumentnummer*: 526928

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 april 2006
Kadaster deel/nr 82876/185

Woonplaats* De Heen
Gemeente* Steenbergen
Provincie* Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Steenbergen	E			811
Steenbergen	A			321
Steenbergen	A			319
Steenbergen	A			450
Steenbergen	A			332
Steenbergen	A			384
Steenbergen	A			452
Steenbergen	A			525
Steenbergen	A			461
Steenbergen	A			465
Steenbergen	A			333
Steenbergen	A			449
Steenbergen	A			444
Steenbergen	A			523
Steenbergen	A			311
Steenbergen	A			462
Steenbergen	A			383
Steenbergen	A			524
Steenbergen	A			369
Steenbergen	A			463

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Steenbergen	A			460
Steenbergen	A			267

*Omschrijving***

Inleiding

Fort Henricus is aangelegd tussen 1622 en 1628 aan de monding van de Steenbergse Vliet ten tijde van het Spaans bewind. Het fort maakte deel uit van de zgn. Steenbergse Linie. Aanvankelijk was het een eenvoudig aardwerk, later werd het omgevormd tot vijfhoek met bastions, gracht, enveloppe, buitengracht en voorwal. Op het fort bevonden zich diverse gebouwen en aan de overzijde van de haven lag een hoornwerk. Van de oorspronkelijke bebouwing op het fort resteert thans niets meer. De fortgracht is gedempt maar het tracé is nog geheel zichtbaar. De hoofdvorm van het fort is nog duidelijk herkenbaar in het landschap. Het fort wordt deels omringd door de Schansdijk en de Oude Vlietpolderdijk.

Naast de zichtbare cultuurhistorische waarden, herbergen de resten van het fort ook niet- zichtbare waarden. Het gaat dan om de archeologische informatiewaarde van het complex. Aangezien er vooralsnog geen archeologisch onderzoek is uitgevoerd gaat het om verwachtingen. Allereerst betreffen dit de sporen van de indeling en het gebruik van het fort, zoals gebouwen, kuilen, militaire resten en dergelijke. In samenhang daarmee is de inhoud van de - grotendeels - dichtgeraakte grachten van belang. Veelal werd afval uit het fort in de grachten gegooid. Door de goede - natte - conserveringsomstandigheden is ook het vermoedelijk aanwezige ecologisch materiaal goed bewaard gebleven. Naast aardewerken en metalen voorwerpen zijn ook voorwerpen van meer vergankelijk materiaal, zoals leren en houten voorwerpen te verwachten, maar ook aanwijzingen omtrent voedselpatronen van de gebruikers van het fort.

Omschrijving

FORT HENRICUS, bestaande uit een regelmatig gevormd aardwerk met vijf bastions, gelegen aan de Steenbergse Haven ten noorden van Steenbergen. Rondom het fort bevindt zich het tracé van de (gedempte) fortgracht.

Waardering

FORT HENRICUS is van belang:

- vanwege de cultuurhistorische waarde als militair-historisch object;
- vanwege de hoge archeologische waarde;
- vanwege de ensemblewaarde met overige (deels beschermde) forten en onderdelen behorend bij de Steenbergse Linie;
- vanwege de herkenbaarheid in het landschap.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Verdedigingswerken en militaire gebouwen	Fort, vesting en -onderdelen	Fort

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument